

Deelnemersmap voor de workshop

'Als het misgaat...bel ik jou'

Cijfers huiselijk geweld

Uit een onderzoek dat in 1997 in Nederland werd gehouden, bleek dat 27% van de ondervraagden ooit slachtoffer is geweest van huiselijk geweld dat wekelijks of dagelijks voorkwam.

Niet alleen vrouwen, maar ook jongens en mannen, kunnen slachtoffer van huiselijk geweld zijn. Bij vrouwelijke slachtoffers blijkt het geweld echter een hogere intensiteit te hebben dan bij mannen, en vaker van seksuele aard te zijn. Mannen zijn vooral op jeugdige leeftijd slachtoffer. De dader blijkt in 80% procent van de gevallen een man te zijn.

In gezinnen met kinderen is 90% van de kinderen getuige van het geweld. Ongeveer 30% van deze kinderen probeert wel eens tussenbeide te komen.

Volgens schattingen zijn in totaal ongeveer 100.000 kinderen per jaar getuige van huiselijk geweld, van wie 40% ernstige schade oploopt.

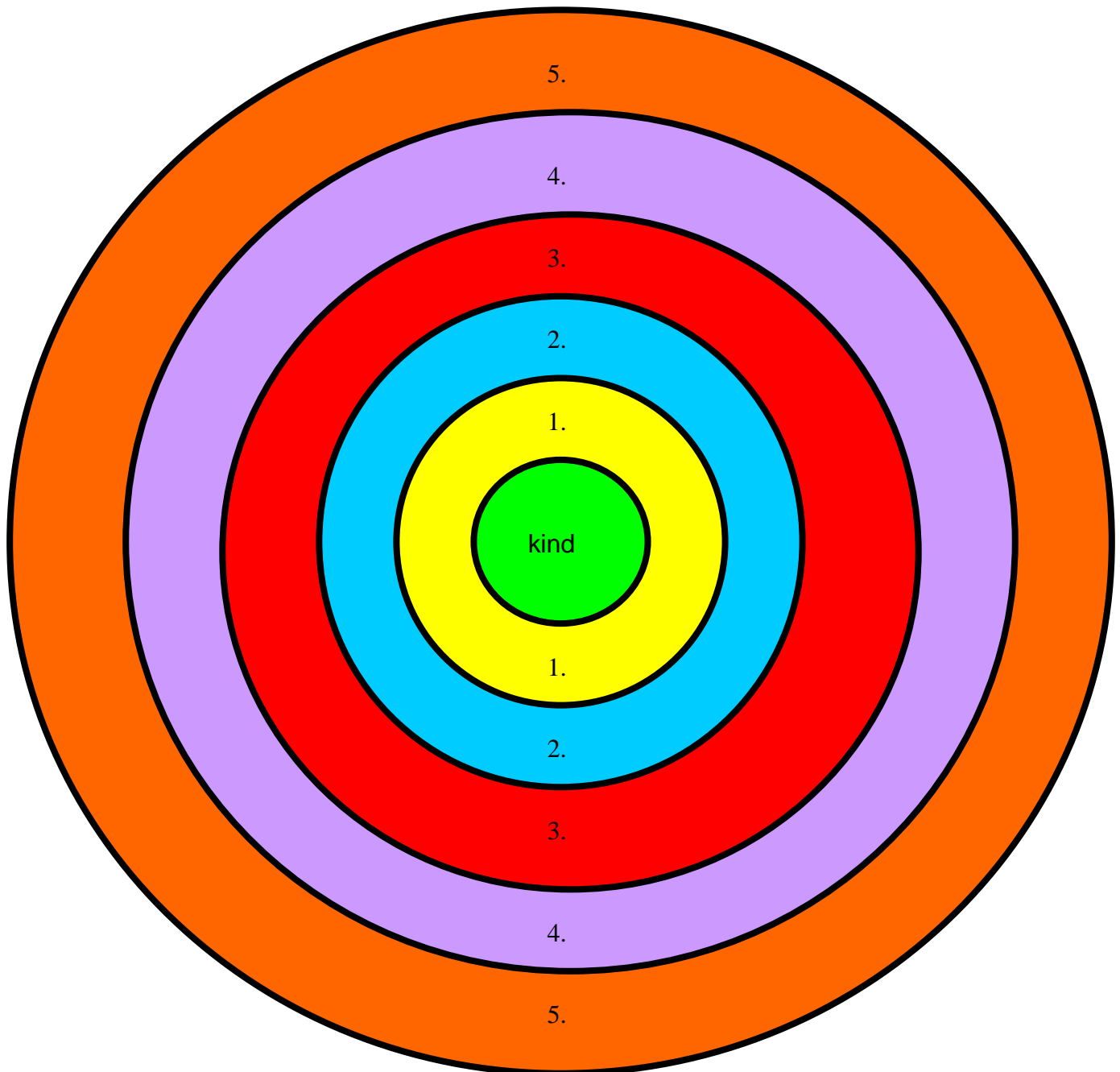
In 30 tot 40% van de gezinnen waarin huiselijk geweld voorkomt, worden ook de kinderen fysiek, seksueel of psychisch mishandeld.

Gevolgen van huiselijk geweld voor kinderen.

Geef ouders concrete, duidelijke voorbeelden. Leg de moeder/ouder(s) uit dat kinderen verschillende gevoelens kunnen hebben over hun ouders en over de situatie thuis:

- Boosheid: de boosheid is vaak niet alleen gericht op de vader. Kinderen kunnen ook boos zijn op hun moeder omdat ze toestaat dat ze mishandeld wordt.
- Angst: kinderen kunnen bang zijn voor hun vader. Daarnaast kunnen ze ook bang zijn om hun vader te verliezen. Angst voor de toekomst kan ook een rol spelen.
- Ambivalente gevoelens t.o.v. de ouders: de vader kan het ene momnet als heel angstaanjagend en bedreigend worden ervaren en het andere moment als de liefste vader van de wereld. De moeder kan op het ene moment als warm en liefdevol worden ervaren en het andere moment als iemand die geen bescherming biedt.
- Loyaliteitsgevoelens: kinderen willen geen partij kiezen voor hun ouders. Ze houden van allebei.
- Schuldgevoelens: veel kinderen denken dat zij schuld hebben aan het geweld tussen de ouders. Ze zijn niet in staat om te overzien dat ze er niets aan kunnen doen.
 1. Ouders realiseren zich vaak niet dat 'lastig gedrag' van kinderen een poging kan zijn om de aandacht van de ouders af te leiden van hun conflicten.
 2. Maak de moeder duidelijk dat het niet goed is om kinderen teveel bij de problemen te betrekken, of ze teveel verantwoordelijkheid te geven (b.v. ten aanzien van jongere broertjes en zusjes). Vooral bij (oudste) dochters kan dit een rol spelen. Label de pogingen van kinderen om hun moeder en/of broertjes en zusjes te beschermen positief, maar geef de moeder ook inzicht in de verschillen in positie van moeder en kind. Dit kan voor sommige moeders zeer verhelderend zijn.

Hand-out Het netwerk van een kind

In het midden: het kind

1. Eerste kring: de ouders.
2. Tweede kring: personen uit de nabije omgeving van het kind, zoals familieleden, buren en leeftijdgenootjes.
3. Derde kring: beroepskrachten, zoals leidsters en leerkrachten.
4. Vierde kring: hulpverleners van het kind.
5. Vijfde kring: hulpverleners van de ouder(s) of het gezin.

Handout Wat verstaan we onder veiligheid?

Bron: Berge, I. ten, en A. Bakker, Veilig thuis? Handreiking voor het beoordelen en bespreken van veiligheid van kinderen in hun thuissituatie, 2005

In het Van Dale woordenboek staat veiligheid omschreven als het 'in veilige staat zijn', de toestand van iemand die veilig is. 'Veilig zijn' staat voor buiten gevaar zijn, het beschermd zijn tegen personen of gevaren die bedreigend zijn. Een veilige situatie betreft een zodanige situatie dat men beschermd is tegen aantasting of gevaar.

De manier waarop veiligheid en bedreiging in de literatuur worden omschreven, is divers. De meeste begripsomschrijvingen zijn abstract en indirect. Daarbij valt op dat in de jeugdbeschermingsliteratuur het begrip veiligheid zelden wordt gebruikt. Het begrip bedreiging wordt wel gehanteerd, maar ook daarvan hebben we geen heldere omschrijving kunnen vinden. Slechts een enkele keer wordt een duidelijke omschrijving van veiligheid gegeven, zoals door Bartels en Heiner (1994), die de minimale behoefte aan veiligheid omschrijven als 'de behoefte aan een volwassene die overzicht en structuur brengt in het leven van de jeugdige, wiens aanwezigheid angstreducerend werkt, die continuïteit en stabiliteit bewerkstelligt en die de jeugdige voldoende ruimte laat voor eigen wensen en initiatief'.

Aspecten van veiligheid

In de meeste literatuur worden meer indirecte definities gegeven, bijvoorbeeld door een aantal kenmerken of aspecten van veiligheid te noemen (onder andere Bakker et al., 2000; Baartman, 2003). Deze beschrijvingen laten samengevat het volgende zien:

Veiligheid van een kind betekent ten eerste de aanwezigheid van *regelmaat en stabiliteit* in het gezin. Hieronder vallen begrippen als overzicht, structuur, continuïteit en voorspelbaarheid.

Een tweede aspect van veiligheid betreft de *lichamelijke en emotionele zorg* voor het kind. Dit wordt aangegeven met termen als zorg, acceptatie, basale verzorging en bescherming. Veiligheid heeft hierbij niet alleen betrekking op het opvoedingsklimaat, maar ook op de leef-/woonomgeving (dus een veilige wooninrichting, buurt, etc.).

In de derde plaats betreft veiligheid het *gevoel van geborgenheid* van kinderen. Kinderen die zich veilig en geborgen voelen, ervaren hun omgeving als een veilige basis van waaruit zij zich emotioneel kunnen ontwikkelen en een gevoel van innerlijke veiligheid krijgen. Het gevoel van veiligheid is gebaseerd op de relatie met de ouders en de overige gezinsleden; de gezinsbanden bieden het kind een beschermend schild tegen de buitenwereld (Greenspan, 2002).

Tenslotte betekent veiligheid voor het kind de *afwezigheid van geweld en misbruik*, en bescherming tegen enige vorm van misbruik (Woelinga et al., 1992).

De praktijkwerkers geven geen specifieke omschrijving van veiligheid, maar noemen bovengenoemde punten wel als belangrijke kenmerken.

Dimensies van veiligheid

Veiligheid blijkt een complex begrip dat op verschillende manieren kan worden ingevuld. Naast de aspecten die hierboven zijn genoemd, zien we in de literatuur en praktijk een onderscheid in twee dimensies: fysieke en emotionele veiligheid.

Fysieke veiligheid heeft betrekking op de lichamelijke integriteit en fysieke behoeften van het kind. Fysieke veiligheid is een voorwaarde voor een gezonde lichamelijke ontwikkeling en welzijn. Als de fysieke veiligheid niet is gewaarborgd, kan het kind lichamenlijk schade oplopen. In het ergste geval wordt zelfs het leven van het kind in gevaar gebracht.

Emotionele veiligheid heeft betrekking op de gevoelens van het kind en de relatie tussen kind en ouders. Het gaat dan om de affectieve en psychische dimensie van veiligheid. Een kind dat emotioneel veilig is, voelt zich geborgen en vertrouwt erop dat de opvoeders goed voor hem zorgen. Emotionele veiligheid is een basisvoorwaarde voor een gezonde psychische ontwikkeling van het kind. Het ontbreken van emotionele veiligheid leidt niet direct tot levensgevaar, maar kan wel ingrijpende gevolgen hebben voor de psychische gezondheid en het welzijn van het kind. Afwezigheid van mishandeling en misbruik beschouwen we als een specifieke uitingsvorm van fysieke en emotionele veiligheid. Mishandeling en misbruik betekenen een schending van de lichamelijke integriteit. Tegelijkertijd wordt ook het vertrouwen van het kind in (bescherming door) de ouders geschonden, waardoor het kind zich thuis niet meer veilig voelt. Veiligheid vanuit dit perspectief betekent dat het kind beschermd wordt tegen enige vorm van (herhaling van) mishandeling (en tegen druk van zijn gezinsleden, bijvoorbeeld om een beschuldiging in te trekken).

Baartman (2003) vat het bovenstaande mooi samen in drie aandachtspunten voor veiligheid:

- de zekerheid van het kind en/of van anderen dat basale verzorging van de fysieke behoeften van een kind voldoende gegarandeerd is;
- het vertrouwen van het kind en/of van anderen in continuïteit en kwaliteit van de dagelijkse zorg voor het welzijn van het kind;
- de afwezigheid van elke vorm van geweld en van seksueel misbruik.

Uit het bovenstaande blijkt dat we veiligheid smal en breed kunnen opvatten. De **smalle opvatting** is beperkt tot de fysieke veiligheid van het kind: het waarborgen van de lichamelijke integriteit en de afwezigheid van levensgevaar. De **brede opvatting** betreft veiligheid als basisvoorwaarde voor een gezonde ontwikkeling. Fysieke en emotionele veiligheid en de beleving van het kind maken hier deel van uit. De fysieke en emotionele behoeften van kinderen zijn daarbij afhankelijk van leeftijd en ontwikkelingsniveau.

Welke invulling het begrip veiligheid in de praktijk krijgt, is mede afhankelijk van de beslissing die genomen moet worden. Bij de beslissing of onmiddellijk ingrijpen nodig is om het kind veilig te stellen, zal bijvoorbeeld de fysieke veiligheid van het kind voorop staan. Voor de beslissing of de thuissituatie voldoende veilig is om een uithuis geplaatst kind te laten terugkeren, of bij beslissingen over uithuisplaatsing op langere termijn, zijn de ontwikkelingsperspectieven voor het kind op langere termijn leidend. In dat geval is de brede opvatting van veiligheid richtinggevend. In deze handreiking hanteren we de brede opvatting van veiligheid, omdat daarmee alle relevante aspecten van veiligheid aan bod komen. Bovendien biedt de brede benadering meer mogelijkheden om recht te doen aan de emotionele behoeften van kinderen.

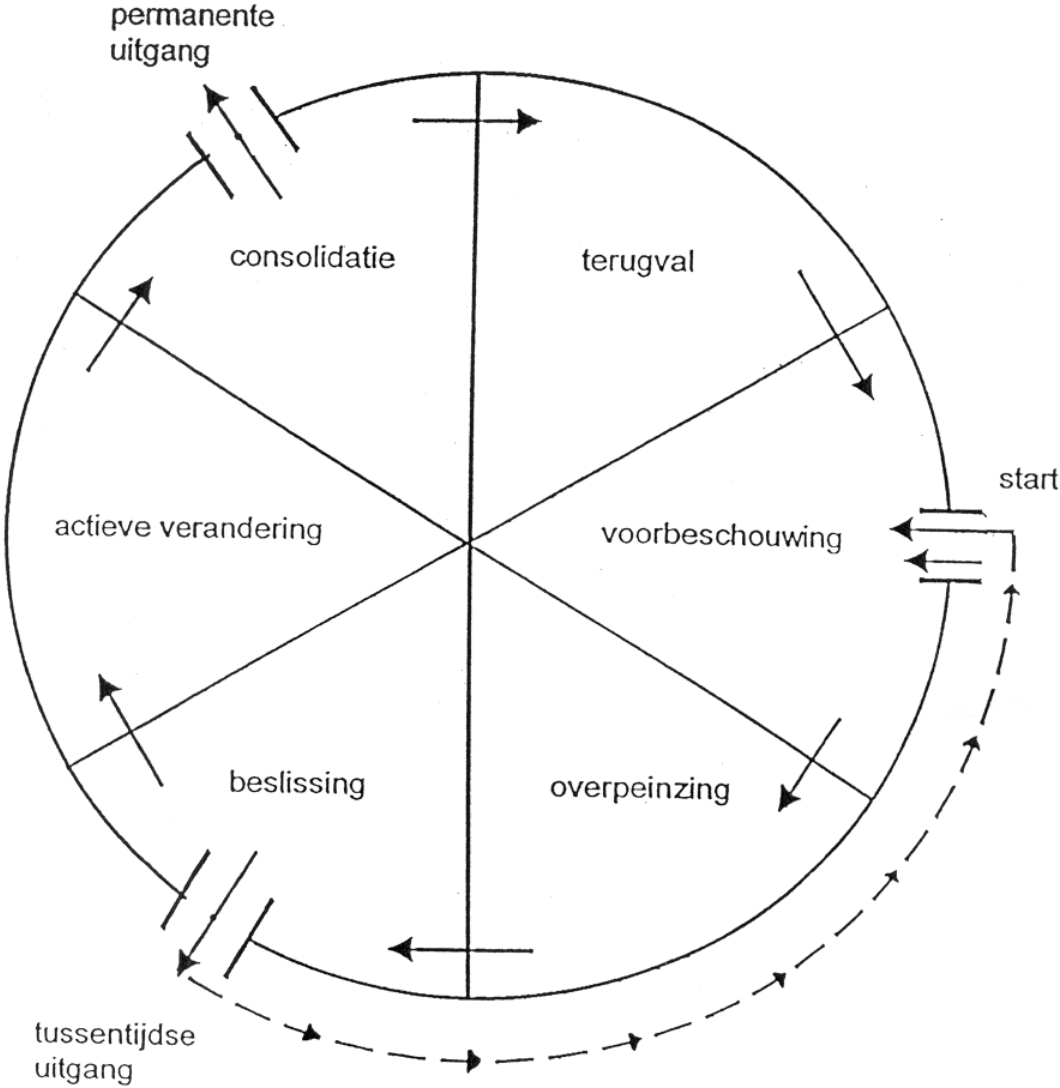
Conclusie

Veiligheid van kinderen is een essentieel thema bij het beoordelen van gezinssituaties. Dat blijkt zowel uit de literatuur, als uit de interviews met praktijkwerkers. Veiligheid is een belangrijke basisvoorwaarde voor een gezonde fysieke en psychische ontwikkeling van het kind. Het ontbreken van veiligheid legitimeert daardoor onderzoek naar en interventie in gezinnen door middel van hulp en/of bescherming.

Maar veiligheid blijkt ook een zeer complex begrip. Het is dan ook niet verwonderlijk dat in de literatuur en praktijk vrijwel geen heldere definities van veiligheid bestaan. Veiligheid blijkt te zijn samengesteld uit verschillende aspecten, die steeds verwijzen naar basale voorwaarden voor een gezonde ontwikkeling van het kind. In het algemeen hebben kinderen behoefte aan continuïteit en voorspelbaarheid in hun verzorging en opvoeding. Daarnaast wordt vaak een onderscheid gemaakt naar fysieke en emotionele behoeften. Fysieke veiligheid heeft dan betrekking op de lichamelijke integriteit en fysieke behoeften van het kind. Emotionele veiligheid heeft betrekking op de affectieve behoeften en gevoelens van het kind en de relatie tussen kind en ouders. Een kind dat misbruikt, mishandeld of verwaarloosd wordt, wordt op beide fronten bedreigd en tekort gedaan.

Samengevat concluderen we dat een kind thuis veilig is als het structureel kan rekenen op een volwassene die voorziet in zijn basale fysieke en emotionele behoeften, die hem beschermt tegen gevaar en die daarin continuïteit en voorspelbaarheid biedt. Deze brede opvatting van veiligheid geeft daarmee tevens de minimale condities weer waaronder een kind gezond en wel kan opgroeien.

Hand-out Draaideurmodel

Bron: Prochaska & DiClemente 1984

Het uitleggen van de verschillende fasen in het 'draaideurmodel'

1. Voorbeschouwing

In de eerste fase wordt nog geen aanleiding gezien om bezorgd te zijn. Het probleem wordt ontkend, misschien zeggen anderen wel iets anders.... maar er valt niet over te praten. Geen bereidheid om te veranderen.

2. De overpeinzing

Nu verandert het ontkennen in erkennen. Er is een probleem; er wordt nog niets gedaan. Voor en nadelen worden tegen elkaar afgewogen.

3. Tot een besluit komen

Er wordt een richting ingeslagen: of je verandert of je stopt er mee. Zie de tussentijdse uitgang. In het schema kun je zien dat het proces daarna eventueel weer opnieuw begint.

4. Actieve verandering

Het nieuwe gedrag wordt uitgetoet. Meestal gaat dat gepaard met een zekere spanning en verwachting.

5. Consolidatie

Het gaat erom het nieuwe gedrag te behouden en te integreren. Het gedrag wordt vanzelfsprekend gedrag waar je wel bewust voor hebt gekozen.

6. Terugval

Soms zijn de omstandigheden veranderd waardoor iemand in zijn oude gedrag vervalt. Kunnen omgaan met deze 'fout' en toegeven dat je daar ook weer van kunt leren.

Het is heel belangrijk dat je de fasen van dit model herkent, dat is een eerste stap. Zó naar gedragsverandering kijken kan een hulpmiddel zijn in de omgang met mensen aan wie je hulp wilt bieden. Het helpt je om beter op de ander af te stemmen en de juiste toon te treffen. Het helpt je om niet gefrustreerd te raken als ouders afhaken: ze kunnen later weer 'instappen'. Niemand heeft gefaald.

Belangrijk is dat motivatie niet vanzelfsprekend is.

Mensen die willen veranderen moeten daarvoor tot een besluit komen.

Het is een belangrijke stap in een proces dat om begeleiding en voorbereiding vraagt.

Casus 1

De casus heeft betrekking op het gezin van de twee kinderen (Rick van 5 en Lindsey van 7 jaar). Er is nog een ouder zusje (Miranda, 12 jaar). De ouders heten Jacqueline (33) en Marco (35) de Groot.

In het gezin De Groot is al jaren sprake van huiselijk geweld.

Vader kan erg agressief worden, vooral als hij gedronken heeft. Hij slaat zijn vrouw en heeft een keer haar keel dicht geknepen.

Meestal gebeurt dit 's avonds, als de kinderen op bed liggen. Maar hij heeft hun moeder ook wel eens schreeuwend aangevallen tijdens het avondeten.

Miranda zit in de brugklas. Volgens haar mentor presteert ze onder haar niveau. Af en toe spijbelt ze en ze trekt veel met oudere jongens op.

Lindsey is heel druk. Op school is ze brutaal en ze kan zich heel slecht concentreren.

Rick is nog niet zindelijk. Hij is een slechte eter en heeft moeite met in slaap komen.

Moeder is door de huisarts verwezen naar het AMW, in verband met klachten over hoofdpijn en slapeloosheid.

Op een dag slaat vader moeder met het hoofd tegen de muur. Ze belt de politie en vlucht met de kinderen naar een opvanghuis.

Vader is aangemeld bij de daderhulpverlening.

Op school is bekend dat moeder met de kinderen in de vrouwenopvang woont.

De jeugdarts heeft via school gehoord over de problemen in het gezin.

Feedbackformulier voor observator

Vraag eerst aan degene die de rol van de hulpverlener/professional speelt welke leervraag hij centraal wil stellen in dit gesprek.

Schrijf de leervraag hieronder op.

LEERVRAAG:

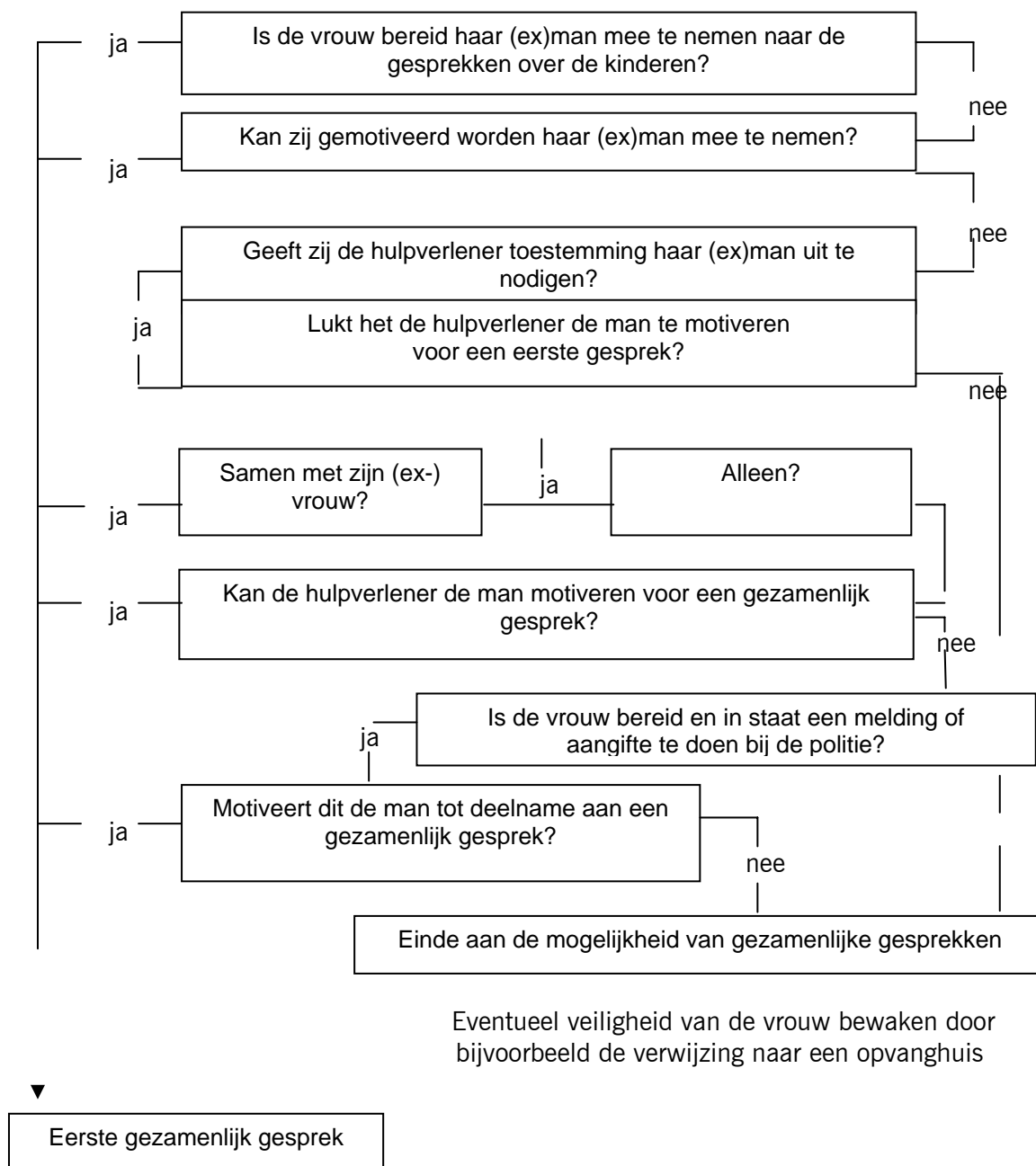
Laat vervolgens de hulpverlener de setting van het gesprek bepalen (waar wordt het gesprek gehouden, is het een eerste gesprek, woont moeder thuis of nog in het opvangcentrum, etc.).

Aandachtspunten voor de nabespreking

- Geef positieve feedback, noem niet alleen wat niet goed ging.
- Begin bij de hulpverlener/professional.
- Vraag daarna hoe het voor de ouder/het kind was, en wat helpend was in het gesprek.
- Koppel je feedback aan de leerwens van de hulpverlener/professional.
- Geef tips/positieve suggesties aan de hulpverlener/professional.
- Schrijf de tips hieronder op en geef tenslotte dit blad aan de hulpverlener/ professional.

TIPS:

Schema om tot een gezamenlijk gesprek te komen Groen & Van Lawick, 2003

Als het gelukt is om tot een gezamenlijk gesprek gekomen, wordt de vader hierna zoveel mogelijk bij de veiligheidsplanning en netwerkontwikkeling van de kinderen betrokken. Als de vader ook een hulpverlener heeft (bijvoorbeeld een dadertherapeut), is het nodig dat de hulpverlener van de moeder contact opneemt met de hulpverlener van de vader, om af te spreken welke hulpverlener aandacht gaat besteden aan de netwerkontwikkeling van de kinderen.

Kenmerken gespreksvoering bij kinderen van 4-12 jaar
Bron: Delfos, 2000

Kenmerken gespreksvoering naar leeftijd				
	4-6 jaar	6-8 jaar	8-10 jaar	10-12 jaar
1. metacommunicatie	<ul style="list-style-type: none"> • uitleg gesprekskader • belang mening benadrukken • veel meta-communicatie 	<ul style="list-style-type: none"> • uitleg gesprekskader • belang mening benadrukken • veel meta-communicatie 	<ul style="list-style-type: none"> • benoemen gesprekskader • veel metacommunicatie 	<ul style="list-style-type: none"> • benoemen gesprekskader • matig metacommunicatie
2. vorm	<ul style="list-style-type: none"> • spelen + praten • 10 à 15 minuten verbaal • non-verbale spelvormen • familievoorbeelden gebruiken • spel aanhouden bij vermoeidheid • niet te lang stilzitten 	<ul style="list-style-type: none"> • praten + spelen • 15 à 20 minuten verbaal • verbale spelvormen • vrienden als voorbeelden gebruiken • niet te lang stilzitten 	<ul style="list-style-type: none"> • praten, soms spelen • half uur tot drie kwartier verbaal • vrienden gebruiken in navragen 	<ul style="list-style-type: none"> • praten • een uur verbaal • eventueel met vriend(in)
3. verbale aspect	<ul style="list-style-type: none"> • kort en concreet, moeilijke woorden vermijden • hulp bij formuleren 	<ul style="list-style-type: none"> • kort en concreet, moeilijke woorden vermijden 	<ul style="list-style-type: none"> • concreet, moeilijke woorden uitleggen 	<ul style="list-style-type: none"> • concreet en abstract, moeilijke woorden uitleggen
4. non-verbale aspect	<ul style="list-style-type: none"> • veel non-verbaal • open + gesloten vragen 	<ul style="list-style-type: none"> • non-verbale communicatie 	<ul style="list-style-type: none"> • benoemen non-verbale communicatie 	<ul style="list-style-type: none"> • benoemen non-verbale communicatie
5. vraagtechnieken	<ul style="list-style-type: none"> • gesloten vraag niet op hoofdonderwerp • suggestieve vragen vermijden • open vraag naar hoofdonderwerp, doorvragen op details • gebeurtenissen ruimtelijk • vragen gevarieerd herhalen, niet 	<ul style="list-style-type: none"> • gesloten vragen vermijden • suggestieve vragen vermijden • open vragen naar hoofdonderwerp, doorvragen op details • maar ruimtelijk dan temporeel • vragen 	<ul style="list-style-type: none"> • open afwisselen met gesloten vragen • suggestieve vragen vermijden • sociaal wenselijke antwoorden voorkomen • ruimtelijk + temporeel 	<ul style="list-style-type: none"> • open vragen • doorvragen • suggestieve vragen om sociaal wenselijke antwoorden te voorkomen, verder vermijden • ruimtelijk + temporeel doorvragen • samenvatten

6.motivatie	samenvattend vragen <ul style="list-style-type: none"> • gedurig aan motivatie werken • materiële beloning • afronding op spanningsboog 	gevarieerd herhalen, niet samenvattend vragen <ul style="list-style-type: none"> • gedurig aan motivatie werken • materiële beloning • afronden op onderwerp 	doorvragen <ul style="list-style-type: none"> • samenvatten voor structuur • motivatie controleren • goedkeuring op codes van maatschappij • afronden op onderwerp 	voor structuur <ul style="list-style-type: none"> • motivatie herhalen, niet gedurig • goedkeuring in de zin van goed mens zijns • afronden op tijd en onderwerp
-------------	--	---	--	---

BIJLAGE Communicatievoorwaarden voor gesprekken met jonge kinderen
 Bron: Delfos, 2000

Communicatievoorwaarden voor gespreksvoering met jonge kinderen
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ga op dezelfde (oog)hoogte zitten als het kind. 2. Kijk naar een kind terwijl je spreekt. 3. Wissel tussen het wel en niet maken van oogcontact met een kind terwijl je spreekt. 4. Stel het kind op zijn of haar gemak. 5. Luister naar wat een kind zegt. 6. Laat met behulp van voorbeelden zien dat wat het kind zegt, effect heeft. 7. Vertel het kind dat het je moet zeggen wat het vindt of wil, omdat je het niet weet als het kind het je niet zegt. 8. Probeer spelen en praten te combineren. 9. Signaleer dat je het gesprek afbreekt en later zal voortzetten wanneer je merkt dat het kind afhaakt. 10. Wanneer je een moeilijk gesprek hebt gehad, zorg dan dat het kind daarna tot zichzelf kan komen.

WERKBLAD 1 'Hoe gaat het met de kinderen?'

'HOE GAAT HET MET DE KINDEREN?' (GEZIN IN BEELD BIJ HUISELIJK GEWELD)
(vraag- en antwoordblad te gebruiken bij alle intakes waarbij sprake is van gezinnen met kinderen)

Algemeen

Gezin:

Datum:

Hoe heten de kinderen en hoe oud zijn ze?

Hoe gaat het met de kinderen?

- Als er sprake is van fysiek geweld, zijn de kinderen er dan wel eens bij?
- Weten ze van de mishandeling, ook al zijn ze in hun eigen kamer of in een ander deel van het huis? Hoe reageren ze?
- Reageren alle kinderen hetzelfde?
- Zijn ze wel eens midden in het geweld terechtgekomen?
- Worden ze zelf ook mishandeld? (slaag, schreeuwen en schelden, bang gemaakt door dreigende taal, seksueel lastig gevallen)
- Door wie van u beiden?
- Maakt u zich ongerust als u de kinderen aan de zorg van uw partner toevertrouwt?

Hoe ervaren de ouders de situatie van de kinderen?

- Heeft het meemaken van geweld gemaakt dat uw kinderen zich anders zijn gaan gedragen?
- Heeft u gemerkt dat hun humeur is veranderd/dat ze anders in hun vel zitten?
- Hoe is hun gedrag (luisteren) thuis sindsdien?
- Leren ze nog goed op school?
- Hoe spelen ze nu met elkaar en met hun vriendjes?
- Is er extra ondersteuning in de opvoeding voor de ouders of is er hulp (gewenst) voor de kinderen, bijvoorbeeld bij Bureau Jeugdzorg?

WERKBLAD 2 Veiligheidsplan voor moeders met jonge kinderen

Ik ben verantwoordelijk voor mijn eigen veiligheid en voor die van de kinderen.
Ik ga zorgen voor mijn eigen veiligheid en die van de kinderen als er een geweldsuitbarsting komt.

Plan

Ik kan merken dat het misgaat doordat:

Ik kan voor hulp en steun terecht bij:

Ik vind het volgende belangrijk voor de veiligheid van mijn kinderen:

Ik ga daarvoor zorgen door:

Ik wil en kan het volgende bespreken met mijn kinderen:

Ik zorg voor mijn eigen veiligheid door:
(denk daarbij ook aan eventuele afspraken die je met je partner hebt gemaakt over situaties waarin het uit de hand loopt)

Ik neem contact op met de politie als:

Ik zorg voor veiligheid in en om huis door:

Mijn huisarts moet weten dat:

Bron
Methodiek 1e hulp aan vrouwen bij thuisgeweld
Thuisfront, Groningen 2003

WERKBLAD 3 Veiligheidsplan voor moeders bij stalking

Ik ga voor de veiligheid van mezelf en mijn kinderen:

- de sloten veranderen op deuren en vensters
- een advocaat of mediator zoeken
- een straatverbod vragen
- de burens ervan op de hoogte brengen dat ik gescheiden leef van mijn ex-partner en hen vragen iets te melden als hij in de buurt komt
-

Ik ga, speciaal voor de veiligheid van mijn kinderen:

- de kinderen aanleren om politie, familie of vrienden te bellen als ze opgehaald worden door de stalker
- afspraken maken met de school of de kinderopvang over wie toestemming heeft de kinderen op te halen
-

Bron: De vrijblijvendheid voorbij

WERKBLAD 4 Veiligheidsplan voor kinderen en jongeren

Als er weer 'herrie in huis' is, dan ga ik naar:

.....

..... of:

.....

Ik kan ook bellen naar:

de kindertelefoon, tel.nr. 0800-0432 of:

het JIP, tel.nr. of:

het Bureau Jeugdzorg, tel.nr..... of

de politie, tel.nr..... of:

het alarmnummer, tel.nr. 112 of:

.....of:

.....

Ik kan ook naar het JIP gaan voor advies, adres:.....

of naar het Bureau Jeugdzorg, adres:.....

Sites die ik kan bekijken:

www.kindertelefoon.nl

www.jip.org

www.kindermishandeling.nl

Als ik wegga voor langere tijd, neem ik mee:

slaappullen

extra kleding

schoolspullen

bankpas

sofinummer

DRIE TIPS

Deelnemers van Workshop :

Wij geven onze bestuurders de volgende drie belangrijke tips om de veiligheid in onze instelling te vergroten :

1.

2.

3.

Evaluatieformulier

Workshop **Als het misgaat...bel ik jou**

Datum: 27 oktober

Plaats: Rijswijk

Trainer: Simone Degger

Wilt u per vraag één cijfer omcirkelen. Wilt u de vragen op de achterzijde van dit formulier ook beantwoorden?

oneens 1 2 3 4 5 eens

De inhoud van de training sluit aan bij mijn scholingsvraag.

- Onderdeel motiveren 1 2 3 4 5
- Onderdeel gesprek veiligheid voor kinderen 1 2 3 4 5
- De trainer weet de groep op de juiste manier te begeleiden. 1 2 3 4 5

Overige opmerkingen